

Zasady organizacji i funkcjonowania systemu wykrywania i alarmowania na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

§1. 1. Gminny system wykrywania i alarmowania, zwany dalej SWA, określa organizację i warunki przygotowania oraz sposoby funkcjonowania systemów monitorowania, pomiarów, analiz, prognozowania i powiadamiania o skażeniach na terytorium Gminy Dąbrowa Biskupia.

1. SWA uruchamia się w przypadku:

- 1) wprowadzenia jednego ze stanów nadzwyczajnych, określonych w art. 228 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.);
- 2) wdrożenia lub uruchomienia właściwego środka reagowania kryzysowego NATO;
- 3) wystąpienia katastrofy naturalnej, awarii technicznej lub działań terrorystycznych, mogących spowodować lub powodujących wystąpienie skażeń chemicznych, biologicznych lub promieniotwórczych na obszarze Gminy Dąbrowa Biskupia i zagrażających życiu lub zdrowiu osób.

2. Podstawowe definicje:

- 1) **alarm** – wyemitowany z dowolnego źródła sygnał wzywający do natychmiastowego, pośpiesznego i zorganizowanego działania związanego z wykryciem skażenia lub zagrożeniem jego wystąpienia, które może zagrażać życiu lub zdrowiu osób;
- 2) **alarmowanie** – działania mające na celu natychmiastowe przekazanie sygnału do właściwych terytorialnie władz, służb i do ludności na danym terenie, informującego o wystąpieniu skażenia lub zagrożenia jego wystąpieniem, zagrażających życiu lub zdrowiu osób;
- 3) **analiza skażeń** – prowadzenie działań mających na celu określenie rodzaju skażenia oraz jego parametrów z wykorzystaniem obserwacji, pomiarów i standardowych procedur analitycznych;
- 4) **monitorowanie skażeń** – zespół pomiarów prowadzonych w sposób ciągły i pod ciągłym nadzorem w celu, jak najszybszego wykrycia uwolnionych do środowiska materiałów powodujących skażenie lub w celu stwierdzenia zmian poziomu występującego skażenia;

- 5) **obserwacja** – prowadzenie działań, w określonych geograficznie punktach lub obszarach, mających na celu wykrycie źródła skażenia, miejsc uwolnienia do środowiska materiałów lub substancji powodujących skażenie lub stwierdzenie zmian stopnia tego skażenia, jak też czasu jego powstania;
- 6) **ostrzeżenie** – działania mające na celu przekazanie komunikatów i informacji uprzedzających o prawdopodobnych zagrożeniach i zalecających podjęcie działań zabezpieczających i ochronnych oraz instruujące o sposobach realizacji tych działań;
- 7) **pomiar skażeń** – prowadzenie w sposób ciągły lub w odstępach czasu, zdalnie lub w sposób bezpośredni, w określonych geograficznie punktach lub obszarach, działań mających na celu uzyskiwanie informacji o parametrach skażenia;
- 8) **powiadomienie** – przekazanie, przy użyciu wszelkich dostępnych środków, potwierdzonych informacji o wystąpieniu skażenia, możliwości jego wystąpienia lub ustąpienia skażenia do właściwych instytucji;
- 9) **prognozowanie skażeń** – dokonywanie oceny rozwoju sytuacji będącej następstwem skażenia z jednoczesnym przewidywaniem i przedstawianiem możliwych skutków skażenia środowiska naturalnego, w szczególności gruntu, wody, powietrza, powierzchni ciała ludzi lub zwierząt, a także określanie wynikających z tego skutków dla funkcjonowania sfery publicznej i obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa;
- 10) **rozpoznanie skażeń** – działanie mające na celu stwierdzenie obecności substancji promieniotwórczych, środków biologicznych lub chemicznych, jak również uzupełnienie i potwierdzenie wstępnych meldunków;
- 11) **skażenie** – zanieczyszczenie środowiska, w szczególności gruntu, wody, powietrza, żywności, pasz oraz powierzchni ciała ludzi lub zwierząt niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi, materiałami promieniotwórczymi lub środkami biologicznymi, niezależnie od ich rodzaju i czasu ich oddziaływania;
- 12) **systemy wykrywania skażeń i alarmowania o skażeniach** – powiązany organizacyjno-technicznie zespół elementów przeznaczonych do identyfikacji skażeń, wytwarzania, gromadzenia, przetwarzania i wstępnej analizy informacji o uwolnieniu do środowiska toksycznych środków chemicznych, materiałów promieniotwórczych, środków biologicznych, a także o powstałych w następstwie takich zdarzeń skażeniach oraz o potencjalnych źródłach tych zagrożeń;
- 13) **środek reagowania kryzysowego NATO** – zaplanowany zestaw działań, który w przypadku kryzysu, po zaakceptowaniu przez Radę Północnoatlantycką, może zostać zrealizowany przez państwa członkowskie lub sojusznicze dowództwa;

- 14) **wykrywanie skażeń** – działanie realizowane w określonym rejonie i czasie w celu potwierdzenia lub wykluczenia obecności niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych, materiałów promieniotwórczych i środków biologicznych.
- 15) **zagrożenie** – sytuację wpływającą negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia lub środowiska lub wywołującą ograniczenia w działaniu organów administracji publicznej.
- 16) **CBRN** – komunikaty opracowane zgodnie z metodyką ATP 45 poprzez system informatyczny Promień dotyczący zarżenia chemicznego, biologicznego, radiacyjnego i nuklearnego;
- 17) **KSWSiA** – Krajowy System Wykrywania Skażeń i Alarmowania;
- 18) **SI Promień** – system informatyczny Promień wraz z programem grafiki operacyjnej;
- 19) **ODN** – Ośrodek Dowodzenia i Naprowadzania;
- 20) **SWA** – system wykrywania i alarmowania;
- 21) **SWO** – system wczesnego ostrzeżenia,
- 22) **ZSZ** – zakłady służby zdrowia.
- 23) **M/P CZK** – powiatowe/miejskie centra zarządzania kryzysowego podległe staroście/prezydentowi miasta na prawach powiatu;
- 24) **M/G CZK** - gminne/miejskie centra zarządzania kryzysowego, jeżeli zostały utworzone, lub komórki organizacyjne urzędów gmin (miast) właściwe w sprawach zarządzania kryzysowego podległe wójtowi, burmistrzowi i prezydentowi miast.

ROZDZIAŁ II

Zasady funkcjonowania SWA

§ 2. 1. Wykrywanie zagrożeń, ostrzeżenie i alarmowanie ludności realizowane jest w oparciu o SWA. System ten przygotowuje się i organizuje w czasie pokoju a uruchamia się w sytuacji opisanej w § 1 ust. 2.

2. Gminny SWA polega na:

- 1) uzyskaniu informacji o zbliżaniu się lub stwierdzeniu faktu wystąpienia na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia zagrożenia życia i zdrowia ludzi, związanego ze stosowaniem środków rażenia, wystąpienia klęsk żywiołowych, awarii obiektów technicznych, skażeń chemicznych, promieniotwórczych, zakażeń biologicznych, powodzi i pożarów lub innych podobnych zdarzeń;
- 2) ostrzeżeniu i alarmowaniu ludności o zbliżającym się zagrożeniu oraz informowaniu o zalecanych zasadach postępowania ludności w określonej sytuacji zgodnie z przyjętymi procedurami opracowanymi przez instytucję i jednostki organizacyjne

odpowiedzialne za przeciwdziałanie w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludności, o których mowa w pkt 1.

3. Celem gminnego SWA jest unikanie strat w ludziach i środkach materialnych oraz środowiska naturalnego w sytuacji wystąpienia zagrożenia lub zdarzenia mającego charakter katastrofy.
4. Cel osiąga się poprzez:
 - 1) działania zapobiegawcze;
 - 2) monitorowanie stanu środowisk, w których powstają zagrożenia;
 - 3) zapewnienie obiegu informacji między organami zarządzającymi w sytuacji wystąpienia zagrożenia, opisanego w § 2 ust. 2 pkt 1, przekazanie ludności informacji o zagrożeniu w odpowiednim czasie.
5. Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania SWA w wyższych stanach gotowości obronnej państwa należy reklamować pracowników instytucji realizujących przedmiotowe zadania od obowiązku czynnej służby wojskowej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

ROZDZIAŁ III

Zasady organizacji SWA

§ 3. 1. SWA organizują:

- 1) Wojewoda Kujawsko-Pomorski - na potrzeby realizacji zadań związanych z wykrywaniem zagrożeń oraz powszechnym ostrzeganiem i alarmowaniem ludności w sytuacji zagrożenia występującego na obszarze wykraczającym poza granice jednego powiatu;
 - 2) Starosta - na potrzeby realizacji zadań związanych z wykrywaniem zagrożeń oraz powszechnym ostrzeganiem i alarmowaniem ludności w sytuacji zagrożenia występującego na obszarze wykraczającym poza granice jednej gminy;
 - 3) Wójt Gminy na potrzeby realizacji zadań związanych z informowaniem, ostrzeganiem oraz alarmowaniem ludności, w sytuacji zagrożenia występującego na obszarze gminy.
2. Uruchomienie gminnego SWA w sytuacjach, o których mowa § 1 ust. 2 następuje za zgodą właściwego terenowego kierownika jednostki organizacyjnej, stosownie do zaistniałej sytuacji lub planowanego przedsięwzięcia szkoleniowego;
 3. Kierownik jednostki samorządu terytorialnego gminy w przypadku, gdy uruchomienie nie jest realizowane na podstawie wojewódzkiego SWA, przekazuje informację do WCZK w Bydgoszczy o fakcie podjęcia działań w ramach SWA na administrowanym przez siebie terenie.
 4. Jednostki wchodzące w skład SWA są zobowiązane do wzajemnej wymiany informacji uzyskanych w toku własnej działalności, a mających bezpośredni lub pośredni związek z występowaniem zagrożeń, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt. 1 oraz ich

prognozowanie, wykrywanie i alarmowaniem ludności o ich wystąpieniu.

5. Wójt Gminy Dąbrowa Biskupia wyznacza pracownika zajmującego się zarządzaniem kryzysowym, do podjęcia współpracy z jednostkami organizacyjnymi, organami, instytucjami, inspekcjami, służbami, strażami i podmiotami leczniczymi celem zapewnienia poprawności realizacji zadań SWA na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia.
6. W struktury SWA wyznacza się pracowników, którzy w swoich jednostkach realizują zadania z zakresu zarządzania kryzysowego oraz zadania w ramach Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach.
7. SWA organizuje się na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym zgodnie z jednolitymi zasadami – KSWSiA.
8. Koordynacja, nadzór i współpraca pomiędzy GZZK oraz innymi jednostkami organizacyjnymi, inspekcjami, służbami, strażami i podmiotami leczniczymi na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia winna następować zgodnie z poniższymi zasadami:

Wójt Gminy wyznacza zadania w ramach SWA dla GZZK lub pracownika zajmującego się zarządzaniem kryzysowym, który bezpośrednio współpracuje z PCZK i innymi jednostkami organizacyjnymi, inspekcjami, służbami, strażami i podmiotami leczniczymi;
9. Jednostki podstawowego składu SWA, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 4 zarządzenia realizują następujące zadania, zgodnie z kompetencjami jednostki organizacyjnej oraz zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową na podległym terenie:
 - 1) nadzór i koordynacja zagrożeń o których mowa w § 2 ust 2 pkt 1,
 - 2) pobieranie próbek, monitorowanie skażeń oraz określanie stopnia skażenia i zakażenia produktów żywnościowych, wody, powietrza i gleby,
 - 3) oznaczanie stref niebezpiecznych oraz obserwacja i analiza skażeń,
 - 4) wstępna prognoza skutków zagrożeń,
 - 5) powiadamianie i przekazywanie danych o zagrożeniach (w tym skażeniach) do jednostek nadrzędnych, podległych i współdziałających,
 - 6) przekazywanie komunikatów i sygnałów alarmowych dla ludności oraz powiadamianie sił ratowniczych,
 - 7) określanie skutków zdarzeń oraz prognozowanie ich rozwoju,
 - 8) informowanie ludności o zalecanych sposobach postępowania,
 - 9) wymiana informacji z sąsiednimi województwami i innymi jednostkami organizacyjnymi według przyjętych procedur,
 - 10) okresowe prowadzenie pomiarów skażeń,

- 11) opracowywanie planów, informacji, wniosków, procedur, instrukcji i propozycji dla organów kierowania w gminie w zakresie rozwoju sytuacji kryzysowej oraz przeciwdziałaniu skutkom potencjalnych i zaistniałych zagrożeń, o których mowa w pkt 1,
10. GZZK (pracownik ZK) realizuje zadania opisane w ust. 9 wspólnie z PCZK uwzględniając lokalne warunki realizacji zadań wynikających z miejscowej specyfiki zagrożenia i uwarunkowań oraz sposobu funkcjonowania danej jednostki organizacyjnej, organu, inspekcji, instytucji, służb, straży i podmiotu leczniczego na terenie danego gminy.
11. Na czas pokoju „P” jednostki organizacyjne, o których mowa w § 3 ust. 4 realizują zadania, o których mowa w ust. 9 oraz zadania wynikające z planu współdziałania jednostek organizacyjnych wchodzących w skład KSWSiA, o którym mowa § 5 ust. 5 rozporządzenia RM z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach.
12. Na czas „W” jednostki organizacyjne, o których mowa w § 3 ust. 4 wchodzi w skład grup wykonującej zadania na rzecz obronności ludności cywilnej, poprzez realizację zadań, o których mowa w art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

ROZDZIAŁ IV

Zasady przekazywania informacji i alarmowania

- § 4. 1.** Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach stosuje się zgodnie z § 4 załącznika nr 1 do niniejszego zarządzenia Wójta Gminy Dąbrowa Biskupia.
2. W przypadku zagrożenia zewnętrznego bezpieczeństwa państwa zastosowanie mają alarmy, sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze określone w załączniku do rozporządzenia z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach, a szczególności:
 - 1) do przekazywania poprzez akustyczny system alarmowy alarmów, o których mowa w ust. 2 w pierwszej kolejności należy wykorzystywać radiowe systemy włączania syren, zwany dalej - RSWS oraz syreny alarmowe funkcjonujące poza RSWS;
 - 2) w celu sprawdzenia stanu technicznego urządzeń alarmowych, wskazane jest przeprowadzanie głośnych prób syren w ramach prowadzonych treningów i zgodnie z harmonogramem ich realizacji lub w innych sytuacjach, na podstawie stosownych poleceń właściwego miejscowo organu administracji publicznej; stosowany sygnał – dźwięk ciągły, trwający 1 minutę;
 - 3) dopuszcza się realizację sprawdzenia technicznego urządzeń alarmowych w ramach prowadzonych treningów, z wykorzystaniem trybu „cichego sprawdzenia syren” lub pięciosekundowego uruchomienia syren alarmowych;
 - 4) wykorzystanie sygnałów alarmowych i komunikatów ostrzegawczych w ramach

treningów i ćwiczeń systemu możliwe jest po ogłoszeniu tego faktu przez właściwe miejscowo organy administracji publicznej, z 24 godzinnym wyprzedzeniem, w środkach masowego przekazu i w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie. Ogłoszenie powinno zawierać informację o zakresie i zasięgu terytorialnym prowadzonego treningu i ćwiczenia;

- 5) w przypadku wystąpienia zagrożeń wymagających ostrzegania i alarmowania ludności w innym stanie prawnym niż wymienionym w pkt 4, stosuje się komunikaty, ostrzeżenia i alarmy przewidziane stosownymi procedurami Planu Zarządzania Kryzysowego;
 - 6) organy administracji publicznej oraz inni dysponenci systemów lub środków łączności zapewniają możliwość ich wykorzystania na potrzeby przekazywania informacji o zagrożeniach i alarmowania;
 - 7) upowszechnienie sygnału, o których mowa w ust. 2 wśród ludności odpowiedzialnymi są kierownicy jednostek organizacyjnych, instytucji, służb a szczególności kierownictwo jednostek samorządu terytorialnego;
 - 8) dopuszcza się przekazywanie ostrzeżeń i alarmowanie ludności w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie;
 - 9) organy administracji publicznej oraz inni dysponenci systemów lub środków łączności zapewniają możliwość ich wykorzystania na potrzeby przekazywania informacji o zagrożeniach i alarmowania uwzględniając zasady priorytetu organu administracji rządowej;
 - 10) za stworzenie warunków do działania oraz przygotowanie do działania urzędów alarmowych odpowiada organ administracji publicznej w zakresie swojej właściwości terytorialnej.
3. Metody i sposoby przekazywania informacji określone są obowiązującymi normami i standardami ogólnokrajowymi oraz przepisami resortowymi.
4. Ustala się następujące zasady przekazywania informacji w SWA dla jednostek nadrzędnych, podległych i współdziałających:
- 1) natychmiastowe przekazywanie informacji o:
 - wykryciu skażenia radiacyjnych - natychmiast po wzroście mocy dawki tła promieniowania gamma powyżej dwukrotnej wartości oraz po ponownym jej wzroście o dowolną wartość,
 - wykryciu skażeń chemicznych - natychmiast po zaobserwowaniu użycia lub wyzwolenia niebezpiecznych środków trujących i określeniu kierunku przesuwania się obłoku skażonego powietrza oraz po określeniu rodzaju środka lub materiału i ewentualnej granicy terenu skażonego (zasięgu obłoku skażonego powietrza),
 - wykryciu skażeń biologicznych lub substancji pochodzenia organicznego lub

- biologicznego (mikroorganizmy, wirusy, toksyny), które stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzkiego,
- wykryciu innych zagrożeń - określając rodzaj zagrożenia,
 - awarii i katastrof oraz wzroście mocy dawki promieniowania szkodliwego dla organizmu,
 - zagrożeniach naturalnych: powodziach, pożarach i sytuacjach wywołanych anomaliami pogodowymi;
- 2) okresowo przekazuje się informacje dotyczące pomiarów mocy dawki promieniowania gamma, kontroli napromieniowania ludności, skażenia komponentów środowiska i żywności oraz warunków meteorologicznych. Częstotliwość przekazywanych okresowo informacji określa się według odrębnych ustaleń;
- 3) treść przekazywanych informacji przechowuje się na nośnikach trwałych tj. pamięci zewnętrznej, płyty CD i DVD lub w teczkach w postaci dziennika działania w formie papierowej.
5. Do ostrzegania i alarmowania ludności uprawnieni są kierownicy jednostek organizacyjnych, o których mowa w § 3 ust. 1. Sposób i rodzaj ostrzegania i alarmowania ludności są zależne od skali i skutków zaistniałego zagrożenia tzn. o:
- 1) zagrożeniach niewymagających natychmiastowych działań ochronnych informuje się ludność w komunikatach nadawanych przez środki masowego przekazu, o których mowa § 4 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 1 do niniejszego zarządzenia, treść komunikatu ustala Wójt Gminy, stosownie do rodzaju i skali zagrożeń,
 - 2) zagrożeniach wymagających natychmiastowych działań ochronnych, o których mowa ust. 4 pkt 1 informuje się ludność za pośrednictwem sygnałów powszechnego ostrzegania i alarmowania, zgodnie z ust. 1 i 2 pkt 1. O sposobie przekazania informacji decyduje Wójt Gminy stosownie do rodzaju i skali zagrożeń.

ROZDZIAŁ V

Siły i środki na potrzeby SWA

- § 5.** Wyposażenie jednostek organizacyjnych, organów, służb, straży, instytucji i podmiotów leczniczych realizujących zadania w ramach SWA winno zostać zapewnione zgodnie z poniższymi zasadami:
- 1) podstawowe wyposażenie na potrzeby realizacji zadań, o których mowa w § 2 ust. 1 normują inne odrębne przepisy prawa dotyczące urzędów, narzędzi, odzieży ochronnej i osobistej wykorzystywanych przez jednostki organizacyjne, służby, straże, inspekcje, instytucje i podmioty lecznicze, realizujące swoje zadania statutowe na potrzeby SWA;
 - 2) w budżecie jednostki samorządu terytorialnego tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości nie

- mniej niż 0,5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym;
- 3) koszty, o których mowa w art. 10 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach, a dotyczące przygotowania i przeprowadzania treningów i ćwiczeń są pokrywane z budżetu państwa z części, których dysponentami są podmioty wymienione w art. 10 ust. 1 wymienionego rozporządzenia;
 - 4) szczegółowe (specjalistyczne) wyposażenia, urządzenia oraz siły i środki, na potrzeby powszechnego systemu ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach wymienionych w § 2 ust. 2 pkt. 1 realizowanych w ramach SWA winno być pokrywane przez jednostki, instytucje służby, straże i podmioty lecznicze, które odpowiadają za bezpieczeństwo ludności na podległym mu terenie, a szczególności jednostki organizacyjne, o których mowa w § 3 ust 1;
 - 5) przyjmuje się, że zasoby sprzętowe ustalane dla potrzeb SWA nie są przewidziane tylko na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny. Zasoby te winny być wykorzystywane w normalnych (codziennych) warunkach funkcjonowania państwa, w szczególności podczas:
 - a) działań ratowniczych,
 - b) szkoleń oraz realizacji bieżących zadań i obowiązków nałożonych na PCZK w ramach SWA,
 - c) zagrożeń generujących potrzebę udzielenia pomocy humanitarnej;

ROZDZIAŁ VI

Przepisy końcowe

- § 6.** 1. Wójt Gminy Dąbrowa Biskupia dostosuje według właściwości terenowej i rzeczowej system wykrywania i alarmowania do wymogów określonych niniejszym zarządzeniem, uwzględniając lokalne uwarunkowania realizacji zadań z zakresu SWA, wynikające z miejscowej specyfikacji zagrożeń i posiadanych jednostek organizacyjnych, instytucji, inspekcji, służb, straży i podmiotów leczniczych na podległym terenie.
2. Dostosowanie, o którym mowa w ust. 1, do wymogów zarządzenia, powinno nastąpić nie później niż w terminie, o którym mowa § 7 zarządzenia Starosty Inowrocławskiego.
 3. Sposób wprowadzenia i organizacji SWA uzgadnia się z jednostkami realizującymi zadania w zakresie SWA na podległym terenie: na poziomie gminy ze Starostą Inowrocławskim i z odpowiednimi jednostkami występującymi na terenie gminy, oraz z jednostkami OSP na terenie gminy;